

Diari portantveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

Caldrà emmarcar-se

El món marxa. El món no s'atura. Hi ha, però, per molt estrany que sembli, qui no se n'adona. Ens expliquem que aquella evolució subtilíssima, que s'ha vingut realitzant en tots els temps, sols l'apreciessin els esperits refinats. L'evolució d'ara, l'evolució de post-guerra i, en particular, la nostra; el salt realitzat de la monarquia a la República, sobretot i molt especialment havent passat pels set anys vergonyosos de dictadura, sembla que hauria d'ésser observada, vista, palpada per tothom. I no és, per dissort, així.

No anem a referir-nos als troglodites, o cavernícoles com ara se'ls anomena, que posen un interès extraordinari en voler fer retrogradar la Península ibèrica a èpoques pretèrites. Ens volem concretar a parlar de casa nostra, de Catalunya, on manifestacions diverses palesen que hi ha encara molta gent que no s'ha fet càrrec del canvi sofert en tots els ordres per la nostra societat contemporània.

Cada època ha emprat els adequats procediments de lluita. En cada instant de la història s'han adoptat pels propugnadors d'una idea, d'una doctrina o d'una transformació, els mitjans convenients, millor encara, els mitjans possibles per fer la seva propaganda. A cada període, una tàctica distinta. I no sempre escollida a voluntat.

Així podem observar en el transcurs de la història de la nostra terra la creació d'una variadíssima gama d'organismes de diferents matisos, amb objectius, aparentment, ben distints, però que, en realitat, tots tenien idèntica missió: estendre i avivar el foc sagrat de la llibertat.

El cas de Clavé, és ben típic. Qui ignora l'objectiu de Clavé en instituir els seus benemèrits agrupaments corals? L'educació musical de l'obrer català era l'objectiu aparent en una època en què la llibertat d'associació no era prou generosa que permetés l'organització de les democràcies catalanes. Per això les agrupacions corals de Clavé, en haver acomplert la seva missió, en desaparèixer la causa que induí a Clavé a crear-les, en haver assolit tothom el dret d'associar-se, unes, les que s'han entossudit en no voler-se renovar, han esdevingut una

cosa anacrònica, inactual; altres han evolucionat vers un tipus diferent: el tipus Orfeó Català, que venia a complir un altra missió no menys importantíssima: avivar el sentiment patriòtic.

Sortosament, el conjunt de l'obra realitzada per totes aquestes agrupacions catalanesques, que amb noms variats i objectius diversos, han estat abrillant durant tants anys el foc patriòtic a la nostra terra, ha pogut cristallitzar en el catalanisme polític. La política és l'arma emprada modernament per a fer triomfar els més alts ideals i realitzar les més generoses concepcions. La política no és ja solament l'art de governar, sinó també el procediment més eficaç de l'hora present.

Catalunya deurà molt—no hem pas de negar-ho—a les agrupacions catalanesques suara alludides; però Catalunya mai no recobriria la seva llibertat sense la vigorosa acció política que està desenrotllant.

No volem dir, amb això, que tots aquests organismes escampats per la nostra terra hagin de desaparèixer. No. El que volem dir és que ha arribat l'hora del catalanisme polític, pràctic. I totes aquestes entitats a les quals alludim hauran d'emmarcar les seves activitats dintre les exigències de les noves normes, si no volen esdevenir, com els agrupaments corals que avui encara s'entesten en continuar la línia traçada per Clavé, en una cosa inactual i anacrònica.

Trasplantar el sentiment patriòtic d'Irlanda a la metròpoli anglesa fóra ridícul. Un home que després de passar molts anys a la presó, en alliberar-lo anyorés el captiveri, faria riure. Una cosa semblant ocorreria amb les agrupacions que vulguessin, aprovat l'Estatut, continuar oficiant de vestals d'un sentimentalisme morbosament ineficaç.

NEËFIT

TOTHOM ES DECLARA FEDERAL, I MOLTS DISSENTEIXEN DE LES DOCTRINES DE PI I MARGALL QUAN ES TRACTA D'APLICAR-LES A CATALUNYA.

SOCIALS

La tasca del Centre de Dependents

La premsa local ha publicat aquests dies unes Bases d'Acomiadament aprovades pel Jurat Mixte d'Escriptori, Banca i Borsa.

Cal suposar que els vocals del Jurat Mixte s'han mogut inspirats per les indicacions suggerides per les entitats que els portaren a complir una missió tan delicada com és la de procurar armonitzar els interessos patronals amb els anhels continuats de millora dels obrers.

Considerem encertada i digna d'elogi la tasca que realitza el Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, puix malgrat no comptar encara amb l'apoi moral i material d'un gran sector d'empleats d'escriptori, segueix sense defallir una orientació que li permet assolir amb línies generals el millorament col·lectiu de les condicions de treball de tots els obrers de la nostra classe.

Tot retret o censura dedicat a aquells dependents que miren amb indiferència o hostilitat l'obra del Centre de Dependents serà petit amb comparació del que mereixen aquests companys, que donen la sensació d'ésser morts socialment, i que de fet no fan altra cosa que la de sabotatge continuat de tota orientació reivindicadora.

Aquesta indiferència entre els dependents d'escriptori no és nova, puix encara era molt més acusada en èpoques pretèrites, això ens porta a tenir l'esperança que poc a poc anirà imposant-se el sentit comú i arribarà el moment que tots com un sol home ajudarem al millorament col·lectiu, encara que no sigui per altre motiu que per egoisme individual.

De moment, però, aquesta falta de solidaritat barrava el pas per a intentar tota millora social amb possibilitats d'èxit, puix no hi havia mitjans per a emplear mètodes contundents encaminats a implantar una millora, car la vaga era i és encara una utopia entre la nostra gent.

Els Jurats Mixtes vénen a facilitar les nostres tasques, car des d'ells paulatinament es van logrant coses positives que esdevenen una millora efectiva pels dependents. I no solament de caràcter general, puix les reclamacions particulars

per acomiadaments, rebaixa de jornal, incompliment de contractes o per altres conceptes són tots resolts gratuïtament i sempre amb equitat i justícia.

Infundadament hi ha qui ha erigit veure en el règim d'Organització Corporativa un instrument polític, allegant que en forma més rudimentària fou ja creat per Primo de Rivera i ara millorat per l'adveniment del nou règim. Això és una equivocació. En tots els països socialment avançats funcionen institucions similars als Jurats Mixtes, puix que arreu hi ha la tendència a eliminar les lluites virulentes de classe i encaminar-les vers una millor humanització. A Espanya no és tampoc una cosa nova originària dels últims anys, els grans pensadors de la Primera República ja ho preconitzaven i Pi i Margall, recollint l'ambient de progrés social que es respirava en els sectors obrers dels principals països d'Europa, els posava com una reivindicació social immediata en el seu programa de govern de l'any 1873.

El Centre de Dependents, amb una visió clara de la realitat actual, ha enviat delegats als Jurats Mixtes que cuidin de portar a la realitat aquelles reivindicacions immediates que es consideren necessàries i realitzables.

Caldrà que tots els dependents de la ciutat reaccionessin, per a donar-se compte de la tasca fecunda que porta a cap el Centre de Dependents, puix que si així ho feien tenim la plena seguretat que cap deixaria de prestar-li la seva col·laboració, el que fóra l'arma més eficaç per arribar en el camí del progrés social fins allà on les possibilitats econòmiques del moment permetés.

En successius articles estudiarem les Bases aprovades.

UN DEPENDENT D'ESCRITORI

Alfons de Borbó, apunyegat

Marsella, 13.—En desembarcar a Marsella del vaixell "Strathaird" l'ex-rei, un obrer espanyol se li va apropar propinant-li varis cops de puny.

La policia el va detindre i es creu que serà sotmès a un judici de faltes.

ESPECÍFICS DE TOTS ELS PAÏSOS

Farmàcia Serra del Dr. Ornos

Raval Sta. Anna, 80 - Telèfon 8 - REUS

Josep Andreu Abelló

ADVOCAT

dels Collegis de Reus i de Tarragona.

Estudi: Sant Joan, 7, entresol.

Telèfon 63 B.

REUS

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de venciment corrent

el líquid dels quals ens sigui conegut.

OPERACIONS DE BORSA
DESCOMPTE DE CUPONS
DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

J. Sentís i Nogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 entresol. Telèfon 46 B.

El Dr.

Jaume Roig i Padró

tindrà consulta a Reus tots els dilluns de 4 a 7.

Carrer Major, 3.

Senyora:

La nova **Siluetta 1932** l'obtindrà amb nna **Faixe-sosten**.

La Parisièn

(Patentat)

Única casa de les renombrades **Faixes i Corselets "WARNER'S"** FAIXES de totes classes a preus limitats. Especialitat en la mida.

Cotilleria

LA PARISIEN

Monterols, 11 - REUS

LA GINESTA

Confecions per a dones, homes i nens. Bona qualitat i preus reduïts.

Abans de comprar visiteu aquesta casa.

Raval alt Jesús, 18
(al costat del forn de Sant Jaume)

RELOTGES, GRAMOFONS - DISCS

"La Voz de su Amo"

De venda: R. PERPIÑA

Major, 28 REUS

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs

FUNDAT EN 1862

VALORS

CUPONS

Paguem els cupons del Deute Amortitzable de l'Estat, venciment 15 corrent i ens fem càrrec de les carpetes provincials del mateix Deute, emissió 1900, per tal de canviar-les pels títols definitius

ANTIGA CASA PADRENY-Confiteria

CARRER SOL I ORTEGA, 15 - TELEFON NUM. 102 - REUS

PANELLETS i MASSAPANS DE GEMA

Premiats amb Diploma d'Honor, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Liège (Bèlgica) 1926

Diploma de Gran Premi, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Roma 1926-27

Noticiari

Homenatge a Santiago Rossinyol

Diuen de Barcelona que organitzat pel Círcol Artístic, i sota el patronat de l'alcalde de la ciutat i del president de la Generalitat, avui tindrà lloc al local social d'aquella entitat, amb assistència de les autoritats, l'obertura oficial de l'exposició-homenatge a Santiago Rossinyol.

El conjunt d'obres pictòriques que s'exhibiran fan ressaltar les característiques dots del mestre.

La festa pòstuma revestirà un vertader aconeteixement artístic, havent estat invitades les representacions de l'art i de la cultura nostrada.

*** Demà diumenge, dia 15, a dos quarts de quatre de la tarda, tindrà lloc a la platja de Salou, el tir de colom i plats, que organitzat per la Societat "Caçadors Associats" devia celebrar-se el diumenge passat, ja que han estat definitivament resoltes les dificultats que sorgiren a darrera hora, fent que la Directiva de la Societat considerés prudent la suspensió de l'acte.

Amb aquesta tirada començarà un torneig entre els socis de l'entitat, per a disputar-se el campionat social, tirant-se además "poules" per a la puntuació i classificació de tiradors per a tirades de concurs o campionats.

Tenint en compte els desigs que regnen entre els socis d'aquesta Societat, per a satisfer les seves aficions cinegètiques, és de creure que la festa de demà es veurà molt concorreguda.

TEATRE BARTRINA

Gran aconeteixement artístic

Companyia de Comèdies

PINO - THUILLIER

Diumenge, dia 14. Tarda a les 6.

La razón del silencio

Comèdia en tres actes de Manuel de Góngora.

Magistral interpretació de tota la companyia.

*** Se'ns assabenta que aviat es donarà al Teatre Fortuny una única representació de la preciosa sarsuela "Las Leandras", i que es posarà en escena amb el màxim de decor, tant pel que es refereix als artistes, com al decorat, músics, etcètera, tan com s'ha vingut donant centenars de dies als principals teatres de Barcelona.

SALO KURSAAL - Tel. 157 A

GRANDIÓS PROGRAMA PER AVUI DISSABTE NIT

Estrena de la magnífica comèdia magistralment interpretada per Will Rogers i Fifi d'Orsay:

NUNCA ES TARDE

Els celebrats dibuixos Cinnamond: **Amores congelados**

Estrena del magnífic «Film Fox»:

DELICIOSA

per JANET GAYNOR i CHARLES FARRELL

ACONTEIXEMENT PER AL DILLUNS DE PASQUA

Reestrena de les magnífiques produccions:

EL IMPOSTOR

per Joan Torena, Blanca de Castejón, Carlos Villarias i altres. Drama de ràpida i discreta acció, totalment parlat en espanyol, i la finíssima comèdia per Varner Baxter i Janet Gaynor:

PAPÀ, PIERNAS LARGAS

—Divendres, dia 20: MONTE CARLO

*** El concert que l'Orfeó Canongí, del veí poble de la Canonja, donarà el vinent diumenge, a les 10'30 de la nit, en col·laboració amb l'Orquestra "La Principal" de Valls; a l'estatge social d'aquell, serà radiat per l'Emissora Ràdio Reus, el que, a no dubtar, serà rebut molt agradablement per tots els radioients.

*** *Que us facin un vestit i que us el poseu és cosa fàcil; el difícil és que us el facin el suficientment bé perquè al posar-vos-el experimenteu la sensació de benestar que produeix una peça impecable. Us convencereu vestint-vos a la Sustreria Queralt, Monterols, 35.*

*** Un bell aconeteixement cinematogràfic s'anuncia per avui al Teatre Fortuny, amb l'estrena de la fantàstica superproducció "El Código Penal", tota dialogada en castellà.

La nostra gentil compatriota Maria Casajoana (Maria Alba) triomfa rotundament en el seu principal rol, tot ple de vida i de passió.

Carles Villarias, Barry Norton, Baran i Manuel Arbo, tots ells artistes hispànics, secunden meravellosament, per tal de fer un acuradíssim film del major interès i de la màxima emoció.

Josep Escudé

ADVOCAT

Ha traslladat el seu despatx al Carrer Jesús, 3, pral., 2.ª Consulta: De 9 a 1 i de 3 a 7.

*** Ha arribat a la nostra Redacció el nombre 132 de la revista "Puericultura", interessant publicació del nostre benemèrit Institut de Puericultura.

*** A la reunió que celebrà la minoria socialista, el senyor Besteiro afirmà que era necessari propugnar perquè la discussió de l'Estatut es portés dins d'un criteri cordial i de transigència, com correspon als principis del partit.

BAROLESTI

CASTELAR, 17. - REUS

Pròxima obertura.

*** Diuen de Lió, que en el torneig mundial de billar de fantasia, en el qual participaven varis asos, entre ells el campió del món, l'egipci Sousa, ha triomfat, conquistant el títol de campió mundial, el català Martínez Sagi, conegut deportiu que durant alguns anys fou jugador de fútbol del Barcelona.

FILTRI L'AIGUA

en un dels nostres filtres a pressió, obtindrà ràpidament aigua clara i completament filtrada.

Evitarà un sens fi de malalties.

Preu a l'abast de tothom.

Dongui un avís personalment o bé per telèfon i vindrà un Agent a fer-li una demostració completament gratuïta i sense compromís per a vostè.

A. Salas Olivé

Antiga "Cruz Roja"

Monterols, 3 - Tel. 262 B.

*** Uns desconeguts intentaren posar foc a la casa del senyor Largo Caballero. S'equivocaren, però, i amuntegaren la llenya a la casa d'un veí del ministre de Treball. Sortosament no passà res.

*** A la Biblioteca de la Universitat de València, ans d'ahir, dijous es declarà un violent incendi.

Les flames han destruït gairebé per complet una de les naus.

Els bombers acudiren amb rapidesa, però es tem que el foc destrueixi tot l'edifici.

COMPTABLE s'ofereix raó en aquesta impremta.

*** Uns individus es presentaren al domicili del general Garcia Parreño amb una caixa molt gran embolicada, dient als familiars del general que aquest havia comprat un fitxer, i que havia encarregat el portessin a casa seva on els seria abonat el seu import, de 350 pessetes.

Sospitant que es tractés d'un timo fou avisada la policia, que els detingué.

Se sospita que aquests individus són els mateixos que timaren pel mateix procediment als senyors Giral, Maura i Pedro Rico.

CENTRE DE LECTURA

AMICS DEL TEATRE

Companyia de Comèdies

PINO - THUILLIER

Dissabte, 14:

Rosas de Otoño

Diumenge, 15:

Manos de plata

A les 10 de la nit.

Exclusivament pels socis.

Inscripcions a Majordomia.

*** A Praga s'ha descobert que una dona havia tingut una filla seva lligada a un estable durant vint-i-tres anys. La noia no sabia gairebé enraonar, i la seva mentalitat era la d'un infant.

El descobriment el feu un veí prop de l'estable, que sentí uns laments estranys, i trencat una finestra penetrà dintre, trobant a la noia en estat deplorable. Fou traslladada a l'hospital on morí.

El motiu del segrestament fou perquè la mare fou abandonada pel seu amant, quant donà a llum la noia esmentada.

Taller de Reparacions d'Aparells de Ràdio

per personal de Telègrafs

Rep. Colonial - Columbia.

Carrer Rosich, 5 — REUS

*** A Lima (Perú), han estat afusellats vuit mariners convinguts i confessos d'haver pres part en la sublevació de les tripulacions de dos creuers, ocorreguda el diumenge passat.

Hi ha altres catorze complicats, condemnats a quinze anys de presó.

*** El ministre d'agricultura, senyor Marcellí Domingo, anirà a París acompanyat del subsecretari del seu departament i del director general de Comerç, per a assistir a la inauguració oficial del pavelló espanyol a la Fira de París que se celebrarà demà, diumenge, a les onze del matí.

El senyor Domingo pensa retornar el dilluns al matí.

*** *Bons gèneres; bons preus; acuradíssima confecció; en una paraula, servir bé: heu's ací la norma feta hàbit de la Sastreria Queralt.*

*** L'Associació d'Amics de la Casa del Poble, de Barcelona, ha acordat adquirir un immoble per a destinar-lo a estatge dels organismes socialistes i dels sindicats d'aquella capital adherits a la U. G. T. que, segons sembla, creixen amb una rapidesa inesperada.

*** El Banc d'Anglaterra ha acordat rebaixar el seu tipus de descompte del tres al dos i mig per cent.

"Caçadors Associats"

TIR DE COLOM

PLATJA DE SALOU

Diumenge, 15 Maig A les 3'30 tarda

*** "Deliciosa", la nova creació de Janet Gaynor i, per cert, que el títol correspon plenament a ella, és un idili més comprimit que altres, però tan intens en els seus moments, que fora d'ells viu latent el seu recort. Charles Farrell, amb correcció extrema, interpreta el seu personatge simpàtic, però Janet Gaynor ho omplena tot... menys un punt important que no li correspon ni li donaríem, puix es troba en bones mans, i és la comicitat abundosa de què fa gala "El Brendel".

"Deliciosa" és la pel·lícula admirable que serveix de base al programa d'avui del concorregut cinema Saló Kursaal.

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

consulta de 10 a 1 i de 4 a 6.

Carrer Sant Joan, 32 (bis), 1er. 1.^a

*** Uns agents de la policia de Madrid, desplaçats a Barcelona per portar a cap un servei especial, detingueren ans d'ahir al conegut pistoler del Sindicat Lliure, Joan de la Manta, el qual sembla que està complicat amb el complot que es preparava per atemptar contra el president del Govern, senyor Azana. Amb l'express d'ahir al matí fou traslladat a Madrid.

*** El fillet de Lindbergh ha estat trobat mort a Nova Georgia.

TEATRE FORTUNY

Magne programa de cine sonor per avui dissabte nit

Curiosidades núm. 222, Gràfics instructius.

Mickey en Honolulú, Dibuxos animats.

CABECITA LOCA, Amb dues estrelles lluminoses: Adolphe Menjou i Norma Shearer.

La gran superproducció «Columbia», tota parlada en castellà:

Suprema creació de MARIA ALBA (Maria Casajuana), BARRY NORTON i CARLES VILLARIAS

*** En la relació de les Escoles creades definitivament per ordre d'Instrucció pública, figuren les següents d'aquesta "província":

Dues unitàries, una per a nens i altra per a nenes, en cada una de les poblacions d'Arnes i Calafell.

Al mateix temps es disposa es procedeixi al nomenament dels mestres i mestresses que hauran de regentar les esmentades Escoles.

*** Fou foragitada per la guàrdia rural una caravana de gitanos acampada a la Riera Beurada, composta de tretze persones, dos animals i dos carros.

Una altra caravana de 65 persones, 32 animals i 9 carros, acampada a la Munta i Baixa, fou també allunyada de la ciutat en direcció a Lleida.

Enric Olesti Reig

METGE

Malalties de l'aparell digestiu (compres les ano-rectals)

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5

Edifici Caixa Pensions, 1er, 1.^a

*** A Riudecanyes fou cremat un carro de palla, propietat del senyor Màxim Tolla.

Com a presumpte autor del fet ha estat detingut el veí Domènec Gispert, de 24 anys.

*** El nostre celebrat caricaturista K.sa demà, diumenge, a dos quarts de dotze del matí, donarà una conferència a la sala d'actes del Foment Nacionalista Republicà.

El tema escollit per l'amic Casajoana és "Ninots i ninotaires". Aquesta conferència pertany al cicle que té organitzat el nostre Grup Feminal.

*** A la Societat "La Palma" com tenim anunciat demà, diumenge, tindrà lloc un gran festival amb motiu de la inauguració del seu estatge d'istiu.

A la tarda concert i ball i a la nit ball continu d'obsequi.

TINTORERIA "LA MUÑECA"

Raval Santa Anna, 36

Rentats a sec

Encàrrecs al dia

Preus limitats

*** Uns lladregots entraren en un magatzem de cereals de Montblanc propietat del senyor Iu C. Farré, apoderant-se de 195 pessetes.

*** En un túnel, prop de l'estació dels ferrocarrils de Catalunya de l'estació de Sarrià, fou trobat el cadàver d'un home que semblava tenir uns 50 anys.

S'ignora si es tracta d'un suïcidi o d'un accident.

*** *La Sastreria Queralt es proposa demostrar d'una vegada al jovent que el lluir la marca de la casa és un privilegi a l'alcanc de tothom. Cal només saber per experiència la durada d'un vestit ben fet tenint en compte el seu cost que pot escollir-se des de 135 pessetes.*

*** Pel fiscal ha estat denunciat el setmanari "Tierra y Libertad" per la publicació d'un article considerat ofensiu per a les autoritats.

*** Una comissió del Partit d'Oposició d'Esquerra va anar al Govern civil de Barcelona a protestar de la suspensió del periòdic setmanal "El Soviet".

*** S'han fet efectives davant el jutge del districte de la Universitat de Barcelona dues fiances de 500 pessetes cada una per a garantir la llibertat provisional de l'exdirector de "Solidaridad Obrera", Felip Alaiz, processat per articles publicats a aquell diari.

*** El concert donat per l'Orquestra Simfònica de Madrid en el Teatre Fortuny, ahir nit, constituí un gran èxit pel mestre Arbós i els artistes que acabdilla i a la vegada per la benemèrita Associació de Concerts organitzadora de la festa.

Per a correspondre a l'ovació que el públic, nombrosíssim, tributà als executants, fou donada fora de programa, la cavalcada de "Les Walkyries", de Wagner.

En la nostra pròxima edició parlarem, amb l'extensió que mereix, de tan extraordinària festa musical.

*** Demà tindrà lloc la col·locació de la primera pedra del dipòsit regulador del subministre d'aigües a la Ciutat, que ha de construir-se en uns terrenys colindants amb l'extrem del Passeig Briansó. La cerimònia es celebrarà a dos quarts de dotze del matí assistint-hi l'Ajuntament i autoritats locals.

Pau Borràs i Aragonès

ADVOCAT

Es complau en oferir-li el seu nou despatx:

Aribau, 89, pral., 1.ª (cantonada Mallorca) Telèfon 74479

B A R C E L O N A

*** El governador de València ha penyorat amb 200 pessetes, al rector de Catadau, per negar-se a complir les ordres referents a enterraments civils, provocant una manifestació de protesta al poble.

REGISTRE CIVIL

del dia 13 de maig de 1932

NAIXEMENTS

Nuri Bové Inglés, Carme Badell Domínguez.

DEFUNCIONS

Raimunda Triquell Vendrell, 76 anys, Germanetes dels Pobres. — Joan Garriga Cavaller, 64 anys, Sant Magí, 7. — Josepa Vernet Boquera, 73 anys, Manicomi, 7.

MATRIMONIS

Cap.

GRUP EXCURSIONISTA I GRUP FEMINAL DE FOMENT NACIONALISTA REPUBLICA

Excursió per al dia 16 al Far de Salou i Tarragona.

Sortida de Reus a les 8 del matí per l'estació del Tramvia.

Provisions individuals.

Per inscripcions al conserge.

Sessió de l'Ajuntament

Presidida per l'alcalde senyor Martí Baiges i assistint-hi els regidors senyors Virgili, Gatell, Banús, Bieto, Cavaller, Clariana, Borràs, Clivillé, Balsells, Tortajada, Ribes, Jordana (R.), Monner, Magrinyà, Odena, Camps, Mercader, Vilalta i Sabater, tingué lloc, dijous a la nit, a l'hora de costum, la sessió ordinària de segona convocatòria de l'Ajuntament d'aquesta ciutat.

Es llegeix l'acta de la sessió anterior, que és aprovada.

Comunicació de l'Alcaldia proposant es demani a la Comissió de Veïns que havia informat sobre l'orientació a seguir en les obres de reconstrucció de les Cases Consistorials, el seu informe respecte els plànols de l'edifici destinat a Palau Municipal. Aprovada.

Altra comunicació de l'Alcaldia en la qual es proposa es formuli la corresponent petició al Ministeri d'Hisenda sobre cessió dels edificis destinats a Pavellons militars i Picader, per quant han passat els dits edificis del ram de Guerra a aquell Ministeri. Aprovada.

Altra del Patronat local de Formació Professional, interessant passin a dependir de l'Escola del Treball uns ensenyaments procedents de l'antiga Escola d'Aprenents que figuren avui com ensenyaments agregats a la dita Escola del Treball. Aprovada.

Instància dels veïns de la Urbanització Quintana, demanant la construcció d'una passarella sobre el barranc d'Estellers entre la dita Urbanització i els terrenys del senyor Joan Iglésies Salvador. Passa a la Comissió de Foment.

Altra de l'entitat "Casino Gaudí" de l'esmentada Urbanització Quintana proposant una nova nomenclatura dels carrers d'aquella Urbanització. A la Comissió especial.

Altra del senyor Josep Quer Boule, indicant alguns extrems que han d'ésser tinguts en compte en atorgar-se l'escriptura de venda de part dels terrenys de l'Hort del Rosset que ha d'adquirir l'Ajuntament. Queda interinament, sense passar a cap Comissió.

Altra del senyor Ramon Jounou Folch, donant compte de com a propietari de la casa núm 61 de la Rambla de Miró no autoritza la col·locació d'un rètol en aquella finca. Passa a la Comissió de Foment a informe, després de manifestar parrers oposats varis senyors regidors.

Dictamen de la Comissió d'Hisenda presentant el projecte de pressupost extraordinari per a la

inversió del préstec demanat a la Caixa de Pensions per a la Vellesa.

El senyor alcalde explica la inversió que deu donar-se a aquest préstec: Construcció del dipòsit regulador d'aigües i la resta per a la reconstrucció de la Casa de la Vila.

El senyor Jordana (R.) advoca per una ampliació del capítol d'aigües per tal d'arranjar definitivament el canal de la Mina de Maspujols, respecte a l'esmentat dipòsit.

El senyor Virgili li contesta que la Comissió d'aigües tindrà segurament enguany un remanent de pessetes per a poder atendre com cal aquest apartat de l'assumpte general d'aigües.

Ho ratifica el senyor president, manifestant que ja hi ha consignat un remanent en previsió de totes aquestes obres complementàries.

S'aprova el pressupost extraordinari.

Altre dictamen de la Comissió d'Assistència Social proposant es nomenin als doctors A. Escolà Gilbert i A. Pont Molins per als càrrecs de Metges Supernumeraris de l'Hospital civil. Aprovat.

Dictàmens de la Comissió de Foment proposant autoritzar:

Al senyor Josep Franch per a construir un edifici en un solar del carrer Sant Ferran. Aprovat.

Al senyor Andreu Sanjuan Battalla per a instal·lar un rètol en la casa núm. 8 del carrer d'Aleus. Aprovat.

Al senyor Josep Balanyà Palljà per a instal·lar dos motors elèctrics a la casa núm. 41 del carrer Sant Joan. Aprovat.

Altre dictamen de Foment proposant es desestimi la petició formulada per la senyora Dolors Palau Cantó d'instal·lar un motor elèctric als baixos de la casa núm. 5 del carrer Pàmies. Aprovat.

Altre dictamen de la mateixa Comissió, referent a l'expedient d'obra ruïnosa de la casa núm. 30 del carrer Sant Joaquim. Aprovat.

Altre dictamen de Foment proposant no s'autoritzi la construcció d'un edifici que el senyor Josep Masdeu Magrané desitja construir al carrer Sant Miquel, lloc anomenat "Pati Albanés", per quant en els plànols de les oficines tècniques figura com una Plaça Pública.

El senyor Odena fa remarcar que té entès que la instància fou presentada a mitjans de desembre passat. Diu que l'esmentat senyor Masdeu feu gestions per averiguar si els terrenys pertanyen o no a ell, i sembla que són de la seva propie-

tat. Demana que ulteriorment i en casos semblants es resolguin aquests amb una mica més de diligència.

Contesta el senyor Cavaller que es gestionà l'adquisició d'aquests terrenys i que l'interessat es negà rotundament a cap negociació i que, com en definitiva no ha pogut posar en clar si el solar pertany a l'Ajuntament o és de la seva propietat, la Comissió de Foment creu convenient negar-li el permís d'edificació esperant que l'interessat tindrà cura en demostrar si hi té o no perfecte dret.

El senyor Odena creu que no pot perjudicar-se d'aquesta manera al senyor Masdeu—primer per dilació en el tràmit de la instància i després amb una denegació de permís—puix que en consciència tot hom creu que els terrenys li pertanyen, i demana que es sotmeti a votació l'aprovació d'aquest dictamen.

El senyor Tortajada diu que han hagut de buscar-se moltes dades. Que en concret no està convençut de qui són els terrenys, però que en aquell lloc hi ha assenyalada en la delimitació dels plànols de l'Ajuntament una plaça i que no pot consentir-se una obstrucció d'una via pública.

El senyor Jordana també és partidari que si el propietari té interès d'edificar ja s'esforçarà en demostrar el dret que hi tingui i que una vegada demostrat podrà anar-se a l'expropiació forçosa.

El senyor Odena, fent-se ressò d'allusions fetes en el transcurs del debat, diu que ell no té pas esperit obstruccionista, però que escama a qualsevol notar que aquesta petició fos presentada en desembre passat, i que després d'una dilació com representa ésser portada a estudi el març, encara hagi estat pendent fins a la data per a arranjar-ho. Rebat que després de tant de temps l'Ajuntament surti encara dient que no ha tingut mitjans per a aclarir aquest assumpte.

Parlen els senyors Gatell i Jordana. El primer defensant la posició de la Comissió de Foment i el segon refermant-se en el que ha expressat anteriorment.

El senyor Cavaller diu que solament es denega el permís d'edificació, però que no es tracta de privar els drets de propietat.

El senyor Magrinyà assenjala que encara es podria arribar a una conclusió amistosa i proposa que es denegui només provisionalment el permís d'edificar.

El senyor alcalde intervé fent un resum de tot el dit en aquest debat i fa notar que potser ja s'està allargant una mica massa. S'aprova el

dictamen amb els vots en contra de la minoria de la Lliga Regionalista.

Extracte dels acords adoptats per l'Ajuntament durant el primer trimestre de 1932.

Comptes. Aprovats.

Després de l'ordre del dia es llegeix una proposició de varis senyors regidors per l'assenyalament d'una diada dels infants, la qual es aprovada i tindrà lloc, aquesta diada, el diumenge, dia 29 de maig.

El senyor alcalde anticipa als senyors regidors que el proper diumenge, a les onze del matí, tindrà lloc la col·locació de la primera pedra per a la construcció del dipòsit regulador d'aigües. Diu que ja seran invitats degudament, i prega l'assistència de la Corporació.

També dona compte de l'Assemblea haguda darrerament per a portar a cap la Federació de Municipis de Catalunya. Diu que els seran tramesos els estatuts i que aleshores podrà estudiar-se la conveniència de pertanyer-hi.

El senyor Vilalta llegeix unes demostracions de lloança ver el nostre Ajuntament per part del Daganat del Col·legi d'advocats de Barcelona, una representació del qual visità darrerament la casa donada per l'Ajuntament com arxiu per a la jurisdicció de Reus.

L'alcalde diu que és molt d'agrair aquesta consideració per part del Daganat barceloní.

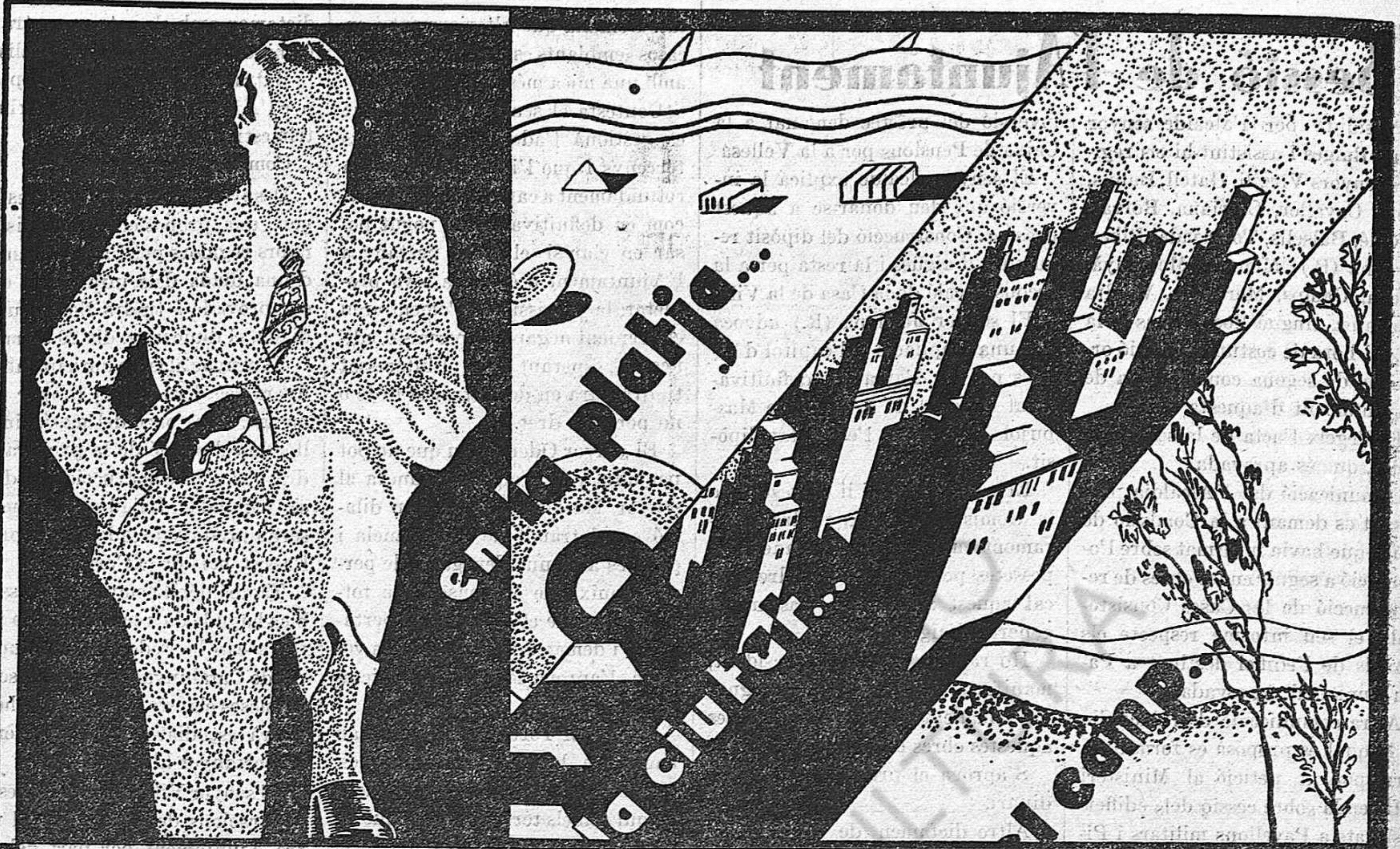
El senyor Camps fa una petició al president de la Comissió de Foment per a que es possin en condicions transitables les vies rodades dels Passeigs, d'un cap a l'altre.

El senyor Cavaller li fa avinent que encara no els ha tocat el torn.

Seguidament el senyor Odena suscita un debat sobre la qüestió de l'illuminat de la ciutat i demana un arranjament immediat, puix és deplorable l'efecte que aquest produeix àdhuc en les vies més centrals.

El senyor Tortajada proposa sigui nomenada una Comissió especial per a estudiar aquest assumpte i amb això fereix l'amor propi del senyor president de la Comissió de Foment que amb tons fogosos exposa que no ha estat possible encara tractar-ho, i defensa l'actuació de la Comissió de Foment en aquest aspecte. Vol censurar a la Comissió precedent com a causant de l'actual estat precari de la il·luminació i parla de les despeses desproporcionades del cost d'aquest capítol que sobrepassen la consignació del pressupost.

Els senyors Jordana i Odena defensen l'actuació de la Comissió anterior, i fa remarcar, el primer, que prova de què procedí molt hones-

LA SEVA ELEGANCIA...

Continuarà distingint-lo, si té cura d'ella ia

Sastreria QUERALT

MONTEROLS, 35 - TEL. 57 B - REUS

Studios-RAIMOND = "COPIA POR CARROGGIO Studio"

tament és que no hi ha cap contracte que lligui a l'Ajuntament amb cap de les empreses subministradores.

Creu el senyor Jordana que seria convenient ajornar aquest assumpte per a quan, segons sembla, es creï una Societat local productora de fluïd.

El senyor Tortajada retira la seva proposició.

Tot seguit s'aixeca la sessió.

*** Fins fa poc hom creia que el suficient era anar vestit. Ara s'imposa anar ben vestit. No és el mateix i costa el mateix. Proveu-ho fent un encàrrec a la Sastreria Queralt, Monterols, 35.

Vida Corporativa

BANC DE REUS DE DESCOMPOTES I PRESTECES

Havent-se extraviat el resguard de dipòsit en Compte de Valors, número 925, emès el 15 de novembre de 1921 a nom de J. S. B., s'anuncia al públic per primera vegada, perquè el que es cregui amb dret a reclamar, ho faci dintre el terme de deu dies a comptar des de la publicació d'aquest anunci segons determina l'article núm. 144 amb relació al núm. 8 del Reglament d'aquest Banc, advertint que transcorregut el dit termini des de la publicació de l'últim anunci, sense reclamació, s'expedirà nou resguard anul·lant

el primitiu i restant el Banc al marge de tota responsabilitat.

Reus, 13 de maig de 1932.—L'Administrador, Josep M.ª Gibert.

SINDICATO DE RIEGOS DEL PANTANO DE RIUDECANYES

El Consell Directiu, en sessió d'avui, ha acordat que la temporada oficial de regadiu sigui enguany de primer de juny a 6 de setembre.

Als regants que no facin cap observació abans del dia 18 del present mes, els serà subministrada la mateixa quantitat d'aigua i per les mateixes acèquia i presa que en el mes d'agost del darrer any.

Oportunament s'avisarà la dis-

tribució de dies i hores en què rebran l'aigua.

Reus, 2 de maig de 1932.—L'Administrador, Enric Aguadé.

Ràdio Reus

Programa per avui, dissabte, dia 14

A les 12: Emissió dedicada als establiments benèfics de la nostra ciutat.

A les 21: Obertura. Canvis.

A les 21'10: Programa variat, en discos sol·licitats pels radioients benefactors de l'emissora.

A les 21'45: Notícies de premsa.

A les 22: Continuació del programa variat.

A les 24: Final de l'emissió.

ENOFOSFORINA SERRA

Insubstituïble en les convalescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566 REUS

Fill de J. Sanromà

Comissionista de Duanes
Segurs marítims
Transports

Agent de la Cia. "ADRIA"

Servei regular setmanal, amb sortida tots els divendres, per a Marsella i ports d'Itàlia fins Fiume.

Agent de la AMERICAN EXPORT LINES

Servei quinzenal per als ports de New York, Filadèlfia, Boston i Baltimore i

Entrega de coneixements directes per als ports de Alejandria, Jaffa, Haifa i Beirouth.

Telegrames SANROMA
Telèfon núm. 30

REAL, núm. 17 - TARRAGONA

DONES I HOMES

que patiu morenes, fissures, humors, fluïxos, eczemes, coïssors, hemorràgies internes i altres malalties hemorroidals del budell recte i anus i de la pell

Es curen de veritat radicalment i ràpidament, amb

PROKTOSOL-JEIL

fabricat per "Chemische Fabrik Henry Corhs", Hannover
DARRERA PARAULA DE LA CIENCIA MEDICA ALEMANYA

Caixa de 12 supositoris: Ptes. 7'25. Caixa amb un tub d'ungüent: Ptes. 5'75

Representant general: N. Sallés. - Apartat 199 - Barcelona - Tel. 79561, al qual hom es pot dirigir en el cas de no trobar el producte a la localitat.

Dipositaris i llocs de venda a Reus: Cooperativa Farmacèutica de la Província de Tarragona. - A. Serra Pàmies S. A. - Farmàcia del Dr. Ornos i a les altres més importants.

Farmàcia

Cavallé

Raval alt Jesús, 40

Telèfon núm. 9 A.

EXTENS ASSORTIT EN

PERFUMERIA

Avisant per telèfon es reculliran i es serviran els encàrrecs a domicili.

Cotilleria Pujol

Senyores: En aquesta Cotilleria, que molt aviat obrirà les seves portes al públic, hi trobaran un gran assortit de **Cotilles, Faixes i Sostents**, a preus molt limitats.

ESPECIALITAT EN LA MIDA

Raval alt Jesús, 27

REUS

MERCAT

AVELLANES I AMETLLES

Avellana negreta a 88⁷ pessetes el sac de 58'400 k.

Avellana comuna de 78 a 79 pessetes els 58'400 k.

Avellana gra 1.ª a 139 pessetes el quintà de 41'600 k.

Ametlla mollar, a 77 pessetes.

Ametlla esperança 1.ª a 40 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra esperança 2.^a a 38 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra llarguet tipo sobre 14, a 45 duros quintà de id. id.

Ametlla gra llarguet, classe propietari, segons tamany; de 41 a 43 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra llarguet, tipo mitjà a 41 duros quintà de 41'500 k.

Ametlla gra llarguet, tipo petit a 40 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra comú a 36 1/2 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra marcó, tipo 72/74, a 46 duros quintà de 41'6000 k.

Ametlla gra marcó, classe propietari, segons tamany, de 39 a 43 duros quintà de 41'600 k.

Pinyons catalans a 515 pessetes els 100 k. s/v. procedència.

Pinyons castellang a 515 pessetes els 100 k. s/v. procedència.

CEREALS, FARINES I DESPULLES

		PTES.
Farines de força	100 k.	72'50
" comarca	" "	70'50
" corrents	" "	70'—
Farineta	60 "	28'—
Ferçerilla	60 "	25'—
Trits	35 "	13'50
Segó	22 "	9'75
Civada	100 "	50'—
Ordi	" "	49'—
Sègol	" "	40'—
Faves	" "	63'—
Favons	" "	65'—
Meresc Plata	" "	43'—
" País	" "	45'—
Guixes	" "	60'—
Vesses	" "	62'—
Exp	" "	55'—

Preu s/v. Reus, amb sac comprés.

Els esports

FUTBOL

C. C. Noia - Reus Deportiu

Demà se celebrarà aquest esperat partit de fútbol a l'Estadi del Reus Deportiu.

Hi ha molt d'interès per presenciar-lo. Repetirà el Noia la seva actuació del passat diumenge? Podrà vèncer Reus al Noia? És molt difícil de contestar. El que sí podem dir que el Reus Deportiu sortirà disposat a triomfar. El Noia té un bon equip capaç per a donar un disgust a equips com el del Reus, el qual, si vol aspirar a obtenir el primer lloc del dit torneig, cal que demà surti forçosament guanyador.

— Abans del partit Reus-Noia els equips Júpiter Reusenc i el Reus Deportiu (equip B), en jugaran un altre, que promet ésser força interessant.

— La Secció de Fútbol del Reus Deportiu, ens comunica que per tal de jugar demà contra el Júpiter Reusenc (partit amistós) i contra el Club Deportiu (partit corresponent al torneig Ciutat de Reus) ha disposat els següents equips:

Equip B, per a jugar contra el Júpiter, Oller, Cort, Rosers, Borja, Rofes, Sementé, Domenech, Sans II, Miró, Palau i Raset.

Equip A, per enfrontar-se amb el Noia, Sans, Planxadell, Guasch, Margalef, Bergés, Llopis Randuà II, Randuà I, Larrosa, Domingo i Climent.

La dita Secció recorda a tots els senyors socis (entitat i Secció) del Reus Deportiu que pel festival de demà, diumenge, caldrà presentar precisament el rebut corresponent a l'actual mes de maig.

Joventut de Foment N. R.

SECCIO DE BIBLIOTECA

S'han rebut dels senyors que s'anomenen els llibres relacionats a continuació:

Del diputat a Corts senyor Pere Coromines: "Putxinellis", del mateix, amb dedicatòria.

Del soci Francesc Roselló: "La Revolució d'Octubre", de S. A. Piontkovsky; "Faust", de J. W. Goethe.

Del regidor i president de "Joventut", senyor Antoni Andreu: "La qüestió de les minories nacionals", de J. Estelrich; "Pilar Prim", de Narcís Oller; "La Terra d'en Gallari", de Josep Iglésies; "Què cal llegir", de Carles Soldevila.

Del soci Enric Darnell: "Vida de don Quijote y Sancho", de Miquel d'Unamuno.

Del soci Pere Vidiella: "El principi de les Nacionalitats", de Rovira i Virgili; "Resum de Literatura Catalana", de Nicolau d'Oliver; "Resum de Poètica Catalana", d'A. Serra i Baldó i Rossend Llatas.

Del Grup Feminal de Foment: "Buscant una ànima", de Dolors Moncerdà de Macià; "La Terra d'en Gallari", de Josep Iglésies.

Aquesta Junta es complau en fer pública la present llista i en expressar la seva satisfacció per aquestes donacions, tot regraciant als donants.

En una reunió celebrada al Col·legi de Metges de Barcelona s'exposà el desig de la classe mèdica catalana de què figurí a l'Estatut de Catalunya la cessió dels serveis de Sanitat interior.

Darrera hora

Sessió de Corts

Segueix la discussió de l'Estatut

El senyor Ortega i Gasset (D. Josep) opina que el problema català és permanent i que no s'ha de tractar de resoldre'l sinó de comportar-lo.—Campalans i Abadal defensen enèrgicament les aspiracions de Catalunya

A les quatre en punt obre la sessió el senyor Besteiro, amb poca animació als escons i molta a les tribunes.

Els senyors Carner i Giral ocupen els seus llocs al banc blau.

Un secretari llegeix l'acta de la sessió anterior, que és aprovada.

(Hi ha instal·lat un micròfon a la tribuna de secretaris i un altaveu sobre el dosser presidencial).

Tenen lloc una sèrie de pres i preguntes.

S'inicia la discussió sobre l'Estatut amb la intervenció de don Josep Ortega i Gasset.

Expressa el mestre el seu sentiment per trobar-se en el cas de fer un discurs doctrinal, cosa que no pla al senyor Campalans. Parla perquè entèn que la República necessita totes les col·laboracions i demana que defineixin la seva posició totes les tendències que integren el Parlament.

El senyor Ortega discrepa dels qui donen la màxima importància a l'article primer de l'Estatut; el més important, a criteri seu, no és l'article primer sinó el fet de la pretensió que l'Estatut enclou. L'orador discrepa així mateix dels que opinen que es apremiant la solució del problema català per a bé de la República perquè el problema català no és problema a resoldre sinó a comportar; és un problema que no es resoldrà mai i que existirà mentre existeixi Espanya. Explica que els nacionalismes particularistes existeixen a molts Estats i que tots aquests nacionalismes tenen dos sentits: un sentit sentimental representat pels que volen viure separats i sols; altre sentit, sentimental també, expressat pels que volen viure en cordial companyia. A Catalunya han existit sempre aquests dos sentiments com es veu clar a través de la seva història. Recorda que en el segle XV un nucli de catalans seguien en romiatge les terres ibèriques en cerca de sobirà. Segueix dient que no tots els catalans catalanistes volen viure separats,

puix que n'hi ha molts que no desitgen la separació encara que hagin votat l'Estatut; el que passa és que no tenen la valentia necessària per a confessar-ho. De manera que existint com existeixen aquests dos sentiments antagònics és insensatesa el voler resoldre el plet català. Podria donar-se satisfacció a un sentiment però no a l'altre. El problema català és permanent i per això s'ha de comportar i per a comportar-lo de la millor manera és pel que invoco el patriotisme de tots els sectors de la Cambra. Cal prescindir de tot el que és insoluble i cal dedicar atenció al que pot mantenir la sobirania d'Espanya. Jo, per aquestes raons, deia en hora oportuna que calia plantejar la qüestió com un fet d'autonomia i no com un fet de sobirania.

Requereix a tots els grups a que parlin abans d'entrar a discutir l'articulat i d'una manera especial als socialistes els quals després de la proclamació de la República han deixat d'ésser revolucionaris per a esdevenir governamentals.

Passa a estudiar els punts cabdals de ciutadania, justícia i hisenda en cap dels quals aspectes l'Estatut pot entregar cap dels instruments que posseeix.

Acaba dient que el nacionalisme irreductible no es pot resoldre ni amb una ni amb cent lleis.

Parla el senyor Campalans, el qual afirma que ha intervingut poc en les deliberacions del Parlament per entendre que s'han de desterrar els verbalismes tradicionals. Manifesta que si Catalunya vol llibertat no és per desentendre's de la resta d'Espanya sinó per a marxar conjuntament amb ella.

Segueix al senyor Campalans en l'ús de la paraula el senyor Abadal el qual pronuncia un discurs de tons moderats i efusius.

S'aixeca la sessió a tres quarts de nou.

IMP. FOMENT

Foment Nacionalista Republicà

GRUP FEMINAL

Diumenge, 15 Maig 1932

A les 11'30 matí

CONFERÈNCIA

a càrrec de

Ferran Casajoana (K.sa)

Tema: "Ninots i ninotaires"